

خبر

اعزام هیئتی برای گفت‌وگو با کره شمالی به پیونگ‌یانگ

میانجیگری چینی

● چند روز پس از دیدار رئیس‌جمهوری آمریکا از چین و گفت‌وگو درباره بحران هسته‌ای شبه‌جزیره کره، چین هیئتی را به کره شمالی اعزام می‌کند. خبرگزاری شین‌هوا، روز گذشته به‌نقل از منابع دولتی گزارش کرد که فردا، سونگ تائو، رئیس بخش روابط خارجی حزب حاکم کمونیست این کشور، در رأس هیئتی عازم پیونگ‌یانگ، پایتخت کره شمالی خواهد شد. این دیدار فقط چند روز پس از سفر دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، به چین انجام می‌شود که در جریان آن، دو طرف درباره برنامه‌های موشکی و هسته‌ای کره شمالی نیز گفت‌وگو کردند. درحالی‌که ایالات متحده و کره شمالی یکدیگر را به اقدام نظامی تهدید کرده‌اند، دولت چین خواستار یافتن راه‌حلی دیپلماتیک برای این بحران است. اگرچه چین به‌عنوان عضو دائم و دارای حق وتو در شورای امنیت به قطع‌نامه‌های تحریم کره شمالی رأی مثبت داده، اما روابط نزدیکی با پیونگ‌یانگ دارد و بخش عمده‌ای از ارتباط اقتصادی کره شمالی با خارج، با چین یا از طریق چین برقرار می‌شود. از این جهت، دولت چین ممکن است از نفوذ بیشتری بر رهبری کره شمالی برخوردار باشد. خبرگزاری دولتی کره شمالی نیز خبر سفر مقام چینی به آن کشور را بدون ذکر تاریخ تأیید نکرد و فقط گفت این دیدار «به‌زودی» انجام می‌شود.

توهین به ترامپ

از سوی دیگر، روزنامه ردونگ سینمون، ارگان حزب حاکم کره شمالی، در تحلیلی درباره سفر اخیر رئیس‌جمهوری آمریکا به کره جنوبی، به او اهانت کرد. در این مقاله با اشاره به سخنانی ترامپ در پارلمان کره جنوبی آمده است: «رئیس‌جمهوری آمریکا در این سخنرانی «ماهیت واقعی خود را به‌عنوان «یک دیوانه پیر» نشان داد». در این مقاله آمده است که رئیس‌جمهوری آمریکا از سخنرانی ۳۵ دقیقه‌ای خود در برابر پارلمان کره جنوبی، ۲۲ دقیقه را به «خشه‌دارکردن چهره جمهوری دموکراتیک خلق کره [کره شمالی] اختصاص داد و انواع مزخرفات علیه کره شمالی از دهانش بیرون آمد که فقط افکار عمومی را متحیر کرد، اما بدترین جنایت او که هرگز قابل گذشت نیست این است که به خود جرئت داد با بدبختی، به جایگاه رهبری جمهوری خلق دموکراتیک کره جسارت کند».

موبابه آن قدر عمر کرد تا بالاخره کودتا علیه خود را با شنیدن خبر بازداشت خانگی رابرت موبابه، رئیس‌جمهور ۹۳ساله خود آغاز کردند؛ خبری که از سوی جیکوب زوما، رئیس‌جمهور آفریقای جنوبی نیز تأیید شده است.
باین‌حال، در بیانه ارتش زیمبابوه که از تلویزیون ملی این کشور پخش شد، ادعا شده بود که قصد ارتش از به‌دست‌گرفتن اداره موقت کشور، هدف‌قراردادن جنایتکاران نزدیک به موبابه است که باعث رنج اقتصادی و اجتماعی در کشور شده‌اند. هرچند خود ارتش از به‌کاربردن این عبارت امتناع می‌کند، اما به نظر ارتش در زیمبابوه دست به کودتا زده است.
با این اوصاف به نظر باید کار پیرترین رهبر جهان را تمام‌شده دانست. از دیگر سو، این اقدام نیروهای مسلح را باید در جهت حل بحران جانشینی موبابه دانست. موبابه حدود یک هفته پیش معاون سابق خود، امرسون منانگاواوا را از سمت خود کنار گذاشت تا راه را برای جانشینی همسرش، گریس موبابه فراهم کند. از آن زمان به بعد بود که زیمبابوه وارد یک بحران سیاسی شد. منانگاواوا نیز در ادامه زیمبابوه را به مقصد آفریقای جنوبی ترک کرد و حالا مداخله ارتش قرار است پایانی بر این بحران سیاسی بگذارد. حدود یک ماه پیش رابرت موبابه متحدها منانگاواوا را به طراحی کودتا متهم کرده بود.

کودتای نرم

هرچند اوضاع در هراړه در حال‌حاضر آرام است، اما ساعات آغازین روز چهارشنبه صدای تبادُل آتش سنگین در مناطق شمالی این شهر شنیده می‌شد یعنی جایی که موبابه و تعدادی از مقامات دولتی زندگی می‌کنند. همچنین گزارش شده است که هم‌زمان با اقدام ارتش در روز چهارشنبه، منانگاواوا نیز به کشور بازگشته است. این اقدام ارتش دو روز بعد از آن صورت می‌گیرد که فرمانده کل ارتش با وجود مخالفت برخی افسران ارشد، هشدار داده بود آماده است تا برای پایان‌دادن به این آشوب سیاسی در حزب «زائو- اف پی» وارد عمل شود. طبق گفته شاهدان عینی و به نقل از «گاردین»، سربازان راه ورودی به پارلمان، دفاتر دولتی و دادگاه‌ها را در هراړه، پایتخت زیمبابوه مسدود کرده‌اند. همچنین راه‌های منتهی به محل سکونت موبابه نیز توسط نیروهای مسلح مسدود شده است. موبابه که در چشم ساکنان قاره سیاه به‌واسطه مبارزات ضداستعماری‌اش علیه بریتانیا، به چشم رهبری آزادی‌خواه دیده می‌شود، در غرب حکم دیکتاتوری فاسد را دارد که نحوه مدیریت فاجعه‌بار اقتصادی‌اش، یکی از بهترین کشورهای آفریقا را به

جهان

ارتش به صورت موقت اداره زیمبابوه را در دست گرفت

ارتش به صورت موقت اداره زیمبابوه را در دست گرفت

دیکتاتور در بند

موبابه و جناح «جی ۴۰» دیده نمی‌شود. اپوزیسیون پرانکده و غیرمنسجم زیمبابوه نیز هنوز این اقدام ارتش را محکوم نکرده است. جناح اپوزیسیون «جنبش تغییر دموکراتیک» ابراز امیدواری کرده که مداخله ارتش باعث استقرار یک دولت دموکراتیک، پایدار و مترقی شود.

گریس علیه منانگاواوا

شروع ناراضیاتی و بحران سیاسی در زیمبابوه با اخراج منانگاواوا از دولت کلید خورد. این اقدام موبابه را باید در ادامه کنارگذاشتن افرادی دانست که در مبارزات استقلال زیمبابوه جنگیده بودند. او در مقابل

مبارز حقوق‌دان

امرسون منانگاواوا به‌عنوان یک مبارز و چهره سیاسی قدیمی، از حمایت بالایی در میان نیروهای مسلح برخوردار است و تا قبل از اینکه از‌سوی موبابه اخراج شود، از او به‌عنوان گزینه اصلی برای جانشینی موبابه یاد می‌شد. منانگاواوا در سال ۱۹۶۳ میلادی، بلافاصله بعد از تشکیل حزب «زائو-ژِی اف» در زمره رهبران جوانان این حزب قرار گرفت و در ادامه برای آموزش نظامی عازم چین شد. در بازگشت به زیمبابوه در جریان مبارزه علیه اقلیت سفیدپوست حاکم، به خاطر رهبری گروهی از مبارزان به او لقب «کورکودیل» داده شد. منانگاواوا در سال ۱۹۶۵ دستگیر و به اعدام محکوم شد اما به خاطر اینکه در آن زمان کمتر از ۲۱ سال داشت، از مرگ نجات یافت. تحمل ۱۰ سال زندان و شکنجه‌های سنگین، یک اتفاق خوب را برای او رقم زد که آشنایی با رابرت موبابه بود. منانگاواوا بعد از آزادی به زامبیا رفت و در رشته حقوق به تحصیل پرداخت و در سال ۱۹۷۷ به‌عنوان دستیار مخصوص موبابه منصوب شد. بعد از استقلال زیمبابوه در سال ۱۹۸۰، او به‌عنوان اولین وزیر امنیت ملی انتخاب شد. او از آن پس در مسندهای مهمی همچون وزیر دادکستری، رئیس پارلمان و معاون رئیس‌جمهور تکیه زده است و حالا بیش از هر زمانی خود را به تکیه‌زدن بر صندلی ریاست‌جمهوری نزدیک می‌بیند.

تلاش می‌کرد از افرادی که در این مبارزات حضور نداشتند در پست‌های ارشد بهره گیرد؛ یعنی نسلی جوان از سیاست‌مداران که حول گریس موبابه اتلافی را شکل داده بودند. در واقع اخراج منانگاواوا را باید جنگی کلان‌تر میان این دو نسل سیاسی تعبیر کرد. برخلاف منانگاواوا، گریس موبابه، به هیچ عنوان چهره محبوبی در زیمبابوه به حساب نمی‌آید و متحدها معدودی در داخل و خارج کشور دارد. وجهه گریس موبابه به خاطر مجموعه‌ای از رفتارهای خشونت‌آمیز، ولخرجی‌های بی‌قیدوشرط از جمله خرید ماشین‌های لوکس و املاک گران‌قیمت در آفریقای جنوبی، بارها خدشه‌دار شده است. در شرایطی که زیمبابوه با مشکلات اقتصادی جدی مواجه است، تصاویر ولخرجی‌های فرزندان او که در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست می‌شود، بر نفرت مردم زیمبابوه از او و خانواده‌اش دامن زده است. این در حالی است که حقوق کارکنان دولتی اعم از سربازان و نیروی پلیس چندین ماه است که پرداخت نشده که می‌توان از آن به‌عنوان یکی از دلایل ناراضیاتی از دولت یاد کرد. گریس مونسواونگو، رئیس گروه بازنشستگان جنگ، هفته گذشته در جمع خبرنگاران، گریس موبابه را زنی دیوانه خواند که از طریق جواز ازدواج به قدرت رسیده است. هرچند ارتش برای مردم زیمبابوه تغییری را رقم زده است که آتها مدت‌هاست انتظارش را می‌کشند اما نباید از یک واقعیت غافل شد. موبابه در ۳۷سالی که از استقلال این کشور می‌گذرد، تنها رهبری بوده که مردم زیمبابوه به خود دیده‌اند و به همین خاطر از نفوذ بالایی در این کشور برخوردار است. شاید به همین خاطر بود که در همان ساعات ابتدایی روز چهارشنبه، سخنگوی ارتش زیمبابوه در بیانیه‌ای تلویزیونی اعلام کرد موبابه و خانواده‌اش در امنیت کامل به سر می‌برند و تأکید کرد که برخلاف ظواهر امر، کودتایی رخ نداده است. او همچنین وعده داد که با بازگشت اوضاع به شرایط عادی ارتش از شهر خارج خواهد شد.
باین‌حال سفارت‌های ایالات متحده و بریتانیا از شهروندان خود خواست‌اند تا اطلاع ثانوی از محل سکونت خود خارج نشوند. این مسئله می‌تواند از احتمال درگیری میان نیروهای ارتش و نیروهای وفادار به موبابه حمایت داشته باشد. بنابراین برای جلوگیری از تشدید درگیری و تنش در زیمبابوه، یک سناریوی احتمالی می‌تواند این باشد که رابرت موبابه بار دیگر منانگاواوا را در پست معاون‌اولی خود ابقا کند و در ادامه نیز انصراف خود از شرکت در انتخابات ریاست‌جمهوری این کشور را اعلام کند تا منانگاواوا به‌عنوان نامزد این حزب وارد کارزار رقابت انتخاباتی شود.

نگاه

السیسی از ریاض فاصله می‌گیرد

● یک بار دیگر عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهور مصر، ساز جدایی زده و درمورد بحران‌های منطقه به‌ویژه لبنان که ریاض یکی از پایه‌های آن است، راه خود را جدا کرده است. این در حالی است که کمتر انتظار می‌رود در چنین شرایطی بین ریاض و قاهره تفاوتی وجود داشته باشد. پرشنی را که ناظران مطرح می‌کنند، این است که آیا این نوع موضع‌گیری السیسی ناشی از منافع واقعی قاهره است یا یک نوع دیپلماسی خاص و مرحله‌ای که می‌تواند دوباره دچار چرخش شود؟ عبدالفتاح السیسی اخیرا در گفت‌وگو با کانال تلویزیونی «سی‌ان‌بی‌سی» گفت: «مصر تصمیم به اتخاذ اقداماتی علیه حزب‌الله لبنان ندراده. این در حالی است که عربستان سعودی خواستار تحمیل مجازات‌های سنگین علیه این گروه در لبنان است. السیسی با لحنی کاملا متفاوت با عربستان سعودی در قبال حزب‌الله و لبنان، در مصاحبه دیگری با روزنامه الشرق‌الاوسط سعودی، گفت: «لبنان طبیعتا دولتی متکثر و با ترکیبی متنوع است. توازن در لبنان یکی از شروط استقرار و ثبات این کشور است. باید این توازن بدون دخالت خارجی حفظ شود». نکته قابل‌توجه اینکه السیسی در گفت‌وگوی خود با این روزنامه سعودی تا توانست از سیاست جدید عربستان در قبال عراق تحلیل اما سعی کرد از پرداختن به سیاست عربستان در قبال لبنان به حاشیه رفته و کمتر به آن بپردازد. حتی السیسی در گفت‌وگو با الشرق‌الاوسط ابراز امیدواری کرد منطقه درگیر جنگ جدیدی نشود و در پاسخ به پرسشی درباره احتمال حمله اسرائیل به حزب‌الله لبنان به این بسنده کرد که: «تنش‌ها و درگیری‌هایی که در منطقه وجود دارد، کافی است».

مصراویران

السیسی درهمین‌حال از طرح هرگونه انتقاد علیه ایران خودداری می‌کند. این در صورتی است که متحد او یعنی عربستان سعودی با تشدید تنش‌ها سعی می‌کند از یک جنگ نیابتی در یمن و لبنان با سوره به سمت یک رویارویی مستقیم با تهران برود. محمد بن‌سلمان، ولیعهد عربستان، در تماس با وزیر خارجه بریتانیا گفته بود موشک بالستیک شلیک‌شده از یمن به ریاض را یک اقدام جنگی از سوی ایران تلقی می‌کند.

تقریبا یک هفته پیش از این تحولات بود که عبدالفتاح السیسی میزبان نبیه یر، رئیس‌مجلس لبنان، بود. او همچنین در یک تماس تلفنی با میشل عون، رئیس‌جمهور لبنان، گفت‌وگو کرد و در هر دوی این دیدار و گفت‌وگوها، خواستار آرامش در لبنان شده بود که کاملا در نقطه مقابل موضع‌گیری عربستان قرار می‌گیرد.

تامر السبیهان، وزیر مشاور عربستان در امور خلیج‌فارس، می‌گوید عربستان به دلیل حضور حزب‌الله با دولت لبنان به‌عنوان یک «دولت در حالت جنگی» رفتار خواهد کرد. او یادآور شد به سعد الحریری، نخست‌وزیر مستعفی لبنان، گفته «کارهایی را که حزب‌الله می‌کند اعلام جنگ علیه عربستان سعودی است». هم‌صدا با او دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، نیز پیش‌تر گفته بود حزب‌الله را خطری برای لبنان و کل منطقه می‌داند. ازهمین‌رو کنگره آمریکا تحریم‌های جدیدی را علیه این حزب برقرار کرد.

موضعی دردناک

به نظر تحلیلگران اینکه عبدالفتاح السیسی ساز جداگانه‌ای نسبت به عربستان می‌نوازد، امر تازه‌ای نیست. مصر تاکنون چند بار موضع متفاوت خود را نسبت به عربستان ازجمله درباره سوریه نشان داده است. عبدالفتاح السیسی بارها از نظام بشار اسد حمایت کرده و با هرگونه حمله به ارتش سوریه مخالف بوده است. مخالفان سوری که از سوی عربستان تجهیز سیاسی و نظامی می‌شوند، بارها گزارش داده‌اند که قاهره سلاح‌هایی در اختیار نظام اسد می‌گذارد تا به وسیله آنها سرکوبشان کند. نمونه‌های این تفاوت بین موضع مصر و عربستان درباره سوریه فراوان است. دو سال پیش السیسی در گفت‌وگو با کانل «سی‌ان‌ان»، به شکلی واضح گفت سقوط نظام اسد به معنای فروپاشی ارتش او و افتادن سلاح‌های این ارتش به دست تروریست‌هاست. این مسئله تهدیدی برای لبنان، اردن و حتی اسرائیل خواهد بود. مصر همچنین بارها به قطع‌نامه‌هایی رای داده است که کاملا با سیاست‌های عربستان سعودی در تناقض بوده است. یک نمونه آن رأی نماینده مصر به قطع‌نامه‌ای بود که روسیه درباره سوریه پیشنهاد کرده بود. در آن زمان عبدالعلمی، نماینده عربستان در سازمان ملل متحد، از جلسه خارج شده و به صورت آشکار از موضع بی‌سابقه مصر انتقاد کرد. مسئله حیرت‌آور برای تحلیلگران این است که اختلاف موضع مصر و عربستان در پرونده‌های مهمی خود را نشان می‌دهد: ازجمله پرونده ایران. این در حالی است که عربستان سعودی ایران را دشمن استراتژیک خود معرفی می‌کند. برخی می‌گویند السیسی نمی‌خواهد به‌کلی ارتباط خود را با ریاض قطع کند زیرا همچنان در انتظار کمک‌های مادی عربستان سعودی است. گفته می‌شود اخیرا عربستان سعودی از پاسخ‌دادن به درخواست کمک‌های مصر سر باز زده است. همین مسئله تردیدهایی را نسبت به آینده ارتباط السیسی با متحدانش در بین کشورهای همراه عربستان مطرح می‌کند.

منبع: الجزیره